

Vi har gennem et godt stykke tid haft denne fine beretning fra Carl Bisgaard liggende – men på grund af de store stofmængder har vi ikke kunnet finde plads til den i bladet. Vores blad er begrænset af sit format – bliver det tykkere, stiger portoen voldsomt, og det er der ikke økonomi til. Længere beretninger vil med tiden blive lagt ind på DFÆLs hjemmeside, så intet stof kommer til at gå tabt. Hvis du allerede har indsendt beretninger eller andet stof til os, så skal det altså nok komme til, og har du lyst til at skrive noget, så hold dig ikke tilbage. I DFÆL-Bladet nr. 107 har vi bragt den første del af beretningen, her er den samlede beretning:

Sommerferietur til Stege i Nordisk Krydser Juvel

I 2009 havde jeg aftalt med Anne – min datter på 15 år – at hun og jeg skulle deltage i Dansk Forening for Ældre Lystfartøjers sommerstævne, der skulle afholdes d. 8. – 12. juli i Stege.

Juvel på sommertur. Foto Jørgen Heidemann.

Planen var at vi ville tage af sted i god tid, så der var tid til at blæse inde undervejs. Desuden var det også aftalt at vi ville følges med Jørgen og Jens Christian i Folkebåden Scherzo.

Dag 1

Da vi var inde i en periode med godt vejr besluttede vi at tage af sted fra Faldsled allerede lørdag formiddag og gøre en lille afstikker til Ærø på vejen. For at have lidt ekstra selskab havde Anne inviteret sin veninde Catalin med.

Vi hentede Catalin ved 10-tiden om formiddagen og fik samtidigt klaret den sidste proviantering, hvorefter vi kørte ned til båden og fik stuvet alt ombord. Lidt før 12 var vi klar og forlod havnen og så gik det ellers på kryds i en god jævn vind ud gennem Sønderfjorden. Da vi nåede ud til Illum aftog vinden og vi sneglede os kun langsomt ud forbi Bøjden og Sønderhjørne i det fine solskinsvejr.

Ud for Lyø friskede det heldigvis op igen, men klokken var alligevel blevet så mange, så vi blev enige om at ”nøjes” med at sejle til Søby i stedet for Ærøskøbing som først planlagt. Sidst på eftermiddagen anløb vi Søby og fandt efter lidt besvær en god plads mellem et par andre både.

Anne og Catalin benyttede lejligheden til at bade, mens jeg gjorde lidt orden i båden og forberedte lidt aftensmad.

Det viste sig at der var fest og et omrejsende tivoli på havnen med høj musik, men solen og vinden havde gjort os godt trætte, så vi gik tidligt til køjs og slumrede ind til tonerne af gamle Kim Larsen melodier.

Dag 2

Næste morgen stod det på friske rundstykker, hvorefter vi tog af sted. Planen var at nå til Lundeberg, hvor vi havde aftalt at mødes med Scherzo og desuden skulle sætte Catalin i land.

Det blev atter en solrig dag uden ret meget vind, men heldigvis var vinden med os det meste af dagen. På grund af lidt solstik gik skipper til køjs, efter at have forklaret at vi skulle sejle syd om Drejø og gennem Høje Stene løbet til Svendborgsund.

Midt i Høje Stene løbet overhalede vi en Folkebåd, men da vinden nu flovede helt, varede det ikke længe før de startede motoren og passerede os. Lidt senere kom der dog igen lidt luft, og vi blev nu grebet af lidt kapsejlsfeber og overhalede atter folkebåden. Så gik det ellers gennem Svendborgsund - selvfølgelig med modstrøm - og ud omkring Thurø Rev bøjen og mod Lundeberg.

Da vi nærmede os Lundeberg, oplevede vi det pudsige, at vi sejlede bidevind mod Lundeberg samtidigt med at både, der sejlede modsat kurs af os, men lidt længere ude fra kysten, også sejlede bidevind. Vi forberedte os derfor på et vindspring, hvilket også kom kort tid efter.

I Lundeberg fik vi med lidt besvær kilet os ind mellem et par motorbåde i den runde del af havnen.

Ulla havde ringet og sagt, at hun ville komme med middagsmad og samtidigt hente Catalin. Det varede ikke længe før Ulla kom og hun medbragte en dejlig sammenkogt ret, så det måltid kom vi jo nemt til.

Senere på aftenen ankom Scherzo. På grund af problemer med hulkehlen på masten var de først kommet fra Faldsled ved middagstid.

Dag 3

Uden at forhaste os lykkedes det at komme af sted kl. 10.30. Dagens mål var Dybvig Havn på Fejø. Efter 1½ time var vi dog kun nået til Lohals, så det så ud til at kunne blive en lang dag. Da vi rundede Nordspidsen af Langeland, samlede der sig pludselig nogle meget mørke skyer, og i løbet af nul komma fem skiftede vejret fra stille solskinsvejr til frisk vind med regn og torden. I de kraftige byger blev sigtbarheden stærkt nedsat, hvilket ikke var så rart, da vi jo lige skulle til at krydse T-ruten. Så når regndisen lettede lidt mellem bygerne, gjaldt det om at tage bestik af hvilke store skibe, der var på vej, og vi måtte da også slå et slag for at gøre det klart for et af de forbipasserende skibe, at vi nok skulle gå af vejen.

Efter et par timer klarede det heldigvis op igen og den friske vind holdt sig så tilpas, at vi lige netop kunne holde vores kurs på bidevind direkte sønden om Fejø. Sidst på eftermiddagen rundede vi Fejø sydlige ”hjørne” og kunne holde mod nordøst. Det varede ikke længe, før vi var ud for den meget smalle sejlrende ind til Dybvig Havn. Vi rullede fokken ind, gjorde fortøjninger klar for og agter og forberedte en hurtig bjærgning af storsejlet, straks når vi kom ind i yderhavnen, hvor det lige netop med dagens vindretning ville være muligt at dreje båden i vinden et kort øjeblik. Mens jeg bjærgede storsejlet spottede Anne lige en plads langs kajkanten og styrede ind til denne på vores opskud. Pladsens længde var lige i øjet, så vi fik fortøjet og fendret godt af i en fart, så der var klart til at modtage Scherzo.

Med Scherzo godt fortøjet langs ydersiden blev det tid til skafning. Menuen stod efter Annes ønske på lune tarteletter med hønsekødsfyld og til dessert en gammeldags isvaffel fra havnekiosken.

For at røre os lidt, gik vi en lille aftentur og nød freden og roen og det smukke landskab, samt gjorde bekendtskab med et par yderst venlige og selskabelige katte. Tilbage på havnen så vi nærmere på et vikingskib og en nordlandsbåd, begge fra vikingeskibsmuseet i Roskilde - imponerende fartøjer !

Herefter tilbage til båden til aftente og -kaffe og så til køjs.

Dag 4

Vi planlagde sammen med Jørgen og Jens Christian at dagens mål skulle være Gåbense lige øst for Storstrømsbroen på Falstersiden. Da farvandet mellem Fejø og ”vestkysten” af Falster er temmelig lavvandet, lagde vi for en sikkerheds skyld et par waypoints ind på vores lille navigator, så vi havde noget at sejle efter.

Vinden var stadig frisk fra en sydlig retning, så vi forhalede os over til den modsatte side af bassinet, satte et reb i storsejlet, satte sejl og kunne så lige på bidevind holde ud gennem renden fra havnen. Vel ude af renden drejede vi nordover og havde en dejlig tur med vinden agten for tværs og til med i solskin.

Da vi nærmede os Storstrømsbroen og drejede østover og fik vinden ind fra siden kunne vi rigtig mærke, hvor friskt det blæste.

Juvel i frisk vind på vej mod Storstrømsbroen og med Madsnedø i baggrunden.
Foto Jørgen Heidemann.

Efter at have passeret under broen fik vi et par friske kryds ind mod Gåbense og vi begyndte at forberede os på vores indsejling gennem den meget smalle nord-sydgående rende ind til havnen. Halvt inde i renden prøvede vi at rulle fokken ind, men måske på grund af den friske vind gik den i bekneb, og der var kun en ting at gøre – nemlig at vende rundt på stedet og gå ud igen. Ude af renden og med vinden agten ind fik vi styr på fokken og rullet den ind, hvorefter vi vendte rundt og for storsejlet alene krydsede ind gennem renden og ind i havnen. Her fandt vi en god plads yderst i havnen. Lidt efter kom Scherzo og samtidigt gjorde vores nabobåd klar til at sejle, så efter lidt tovtrækkeri kom Scherzo og Juvel igen til at ligge side om side.

Vel fortøjet kiggede vi os lidt omkring på havnen. Af ”havnefogeden” fik vi udleveret en nøgle til klubhus, toiletter og bad samt en kuvert. Inkluderet i havnepengene er lån af cykler.

Betaling af havnepenge sker blot ved at beregne antal overnatninger x døgn taksten, lægge pengene i kuverten, påføre bådnavn, hjemhavn mv. og aflevere kuverten og nøglen i en ”postkasse” i klubhuset.

To kønne piger – Scherzo og Juvel - i Gåbense.

Anne og jeg benyttede os af cyklerne og kørte af sted for at finde Brugsen i Gåbense og samtidigt se os lidt omkring. Da vi kom tilbage tog vi os en dukkert fra badebroerne på ydersiden af havnemolen.

Herefter stod det på lidt oprydning og skafning.

Ud på aftenen oplevede vi vejr-fænomenet kornmod - en slags tordenvejr, hvor man blot ikke kan høre nogen torden - med masser af flotte lyn.

Dag 5

Næste dag sov vi længe og forlod Gåbense midt på formiddagen med Stege som mål. Solen skinnede og vinden var fortsat frisk fra syd så vi beholdt det ene reb i storen. Fra Gåbense holdt vi skråt over mod Sjælland lidt vest for Farøbroen. Herefter var det blot at holde styr på de mange bøjer samt mod- og medgående fartøjer. Anne havde sine trofaste tøjdyr – Tigerpus og Langtiger - med og syntes nu, at det var på tide, at de også fik lidt sol på kroppen, så hun arrangerede en hængekøje ved skydekappen, hvor de så lå og nød tilværelsen i et par timer. Sejladsen forløb meget fredeligt og inden længe kunne vi i det fjerne se Dronning Alexandrines Bro, der forbinder Sjælland med Møn. Efter at have passeret broen drejede vi styrbord over mod indsejlingen til Stege og sammen med Scherzo nåede vi frem først på eftermiddagen..

Straks ved anløbet af havnen fik vi anvist plads af den meget venlige og hjælpsomme havnefoged. Vi kom til at ligge mellem 2 store spidsgatter, Skarven og Pepita, og Scherzo kom til at ligge lidt længere inde i havnen.

Herefter stod det på lidt oprydning og skafning.

Annes tigerdyr slapper af og tager solbad på vej til Stege.

Dag 6 – 8

Torsdag, fredag, lørdag frem til og med søndag middag stod i DFÆLE's tegn.

Den friske sydlige vind, som vi havde nydt godt af på vores vej til Stege friskede yderligere op og blev tilsat nogle kraftige regnbyger.

Alligevel nåede godt 40 både frem til stævnet. Enkelte besætninger valgte på grund af vejret dog at komme frem via landevejen.

Torsdag eftermiddag ankom Ulla for at holde os med selskab, mens vi var i Stege.

Stege er en hyggelig gammel historisk købstad, som nok er et besøg værd. På mange måder minder den om Fåborg, idet den blandt andet også har en gammel byport.

Både torsdag og fredag var der arrangeret fælles grill og spisning i det til lejligheden opsatte festtelt. Lørdag blev der afviklet kapsejladser, hvor Scherzo vandt en flot førsteplads. Lørdag aften blev der holdt festmiddag med musik og underholdning leveret af en udsøgt skare af deltagerne.

Dag 9

Efter nogle hyggelige dage sluttede stævnet søndag formiddag. Vi tog afsked med Ulla, der skulle hjem med bus og på arbejde om mandagen.

Efter lidt frokost gjorde Anne og jeg klar til at begynde på hjemturen. Vinden stod og svingede omkring sydvest, så vi regnede med at kunne styre den direkte kurs – eventuelt suppleret med et par kryds af og til - det meste af vejen tilbage mod Vordingborg eller Gåbensø.

Kort efter vi havde forladt havnen, mødte vi sjovt nok ”Dynamoen” hjemmefra Faldsled på vej ind til Stege.

Det viste sig at holde stik, at vi det meste af vejen lige netop kunne styre den ønskede kurs med sejlene halet hjem til bidevind. Undervejs mødte vi vikingeskibet, som vi havde set på Fejø på udturen. Nu kom det lænsende for en agten for tværs med god fart, men vi fik da lige taget et par billeder, da vi passerede forbi hinanden. På det flade vand gik det af sted med god fart, og inden vi fik set os om var

vi nået frem til renden ind til Gåbense. Vi rullede fokken ind og krydsede atter ind gennem renden og ind i havnen. Den første plads, vi prøvede at lægge os ind på, viste sig at være sandet til, så vi sad fast halvt inde på pladsen. Herefter forhalede vi os videre ind og fortøjede langs kajen længst inde i havnen, hvor vi også lå godt i læ.

Vikingskib i sigte

Scherzo var sejlet fra Stege lidt efter os og kom nu også ind til Gåbense og blev fortøjet langs kajen agten for Juvel. I Scherzo bestod besætningen udover Jørgen nu af Signe, der var påmønstret i Stege og havde erstattet Jens Christian, som skulle hjem.

Anne og jeg benyttede resten af eftermiddagen til endnu en cykel- og svømmetur.

Aftenidyl i Gåbense med Storstrømsbroen i baggrunden

Vinden aftog ud på aftenen og vi fik en flot aften og solnedgang.

Dag 10

Da vi vågnede, konstaterede vi, at solen skinnede, men at der samtidigt blæste en frisk vind fra sydvest. Da der dagen efter var lovet mindre vind, besluttede vi sammen med Jørgen og Signe at tage en ekstra dag i Gåbense.

Dagen blev brugt til at slappe af og til en kombineret cykel- og indkøbstur. Et af indkøbene var blandt andet en dejlig hindbærtærte, som vi nød sammen med Jørgen og Signe. Signe og Anne benyttede også lejligheden til at tegne og male.

Dag 11

Solskin og en fin vind fra Syd.

Efter morgenmaden fik vi hurtigt pakket cockpitteltet sammen og krydsfokken blev skiftet ud med genuaen.

Snart var vi på vej for fulde sejl ud af havnen og på vej ud under Storstrømsbroen. Men ak og ve, her forsvandt den fine vind næsten helt, og da der samtidig var lidt modstrøm, lå vi længe og sejlede om kap med en af bøjerne. Vinden døde mere og mere så selv om vi prøvede at udnytte et vindspring optimalt ved at sætte spileren, måtte vi efter et par timers kamp konstatere, at vi kun var kommet Fyn nogle få sømil nærmere. Til gengæld havde vi fornøjelse af at se nogle marsvin svømme omkring.

Det endte med at vi til nogen ærgrelse måtte rigge påhængsmotoren til, og heldigvis viste den sig fra sin gode side og startede velvilligt.

En fart på ca. 3,5 knob syntes at give det mindste benzinforbrug pr. sømil og efter et par timer havde vi Vejrø tværs. Da der stadig ikke var en krusning at se, begyndte vi nu at regne på, hvor langt vores benzinbeholdning kunne række. Vi fandt ud af at vi sandsynligvis lige ville kunne nå Omø havn – Lohals var næppe indenfor rækkevidde medmindre, der kom lidt vind.

Vi tøffede af sted på det blanke vand, alt imens vi blev stegt af solen, der skinnede fra en skyfri himmel det meste af tiden. Først ud på eftermiddagen kom der en lille luftning så sejlene kunne hjælpe lidt med og farten øgedes til godt 4 knob uden at ændre på motorens gashåndtag.

Vi begyndte allerede at glæde os til at kunne slukke for motoren og atter få ro i ombord, da vinden atter forsvandt helt. Vi kom nu i et svært dilemma – skulle vi vælge Omø eller satse på alligevel at nå Lohals. Udsigten til at ligge i T-ruten i vindstille uden lanterner virkede ikke så tillokkende, men når nøden er størst er hjælpen som bekendt nærmest. Mobilen – der ellers havde været uden signal i nogle timer – fik atter signal så vi kunne få kontakt til Scherzo, der lå en god sømil foran os mod sydvest. Jørgen havde selvfølgelig lidt benzin i overskud, som vi kunne få, hvis det blev nødvendigt.

Så blev det aftalt at fortsætte mod Lohals, og syd for Omø mødtes vi med Scherzo og fik reservebenzinen ombord. Et kvarter efter blæste der selvfølgelig en fin jævn vind, så motoren blev slukket og hurtigt nåede vi nordspidsen af Langeland. Så stod den på bidevind langs kysten mod Lohals. Vi fik trimmet sejlene og smed pænt til, da vinden fangede skyggen på min kasket og sendte den i vandet. Et par hurtige karruselture og kasketten var bjerget – det er ikke første gang det sker, så måske skulle man sætte en snor i kasketten?

Tæt under land ud for lystbådehavnen bjergede vi først storsejlet og ved indsejlingen til havnen også genaen og drev stille videre ind og fandt en plads tæt ved land ved sydligste bro.

Scherzo på et meget stille Storebælt. Jørgen med cowboy(sol-)hat.

Lidt efter kom Scherzo, og som om det var planlagt, var der lige en plads tilbage et par numre længere inde ved den samme bro.

Anne og jeg skyndte os at rigge cockpitteltet op, hvorefter vi begav os op i byen for at få lidt at spise. På campingpladsen findes der en lille kombineret forretning/cafeteria, så der slog vi os ned.

Da vi kom tilbage til havnen, var Jørgen og Signe også blevet færdige med at spise, og Jørgen havde nu fået lyst til is – så Jørgen og Signe gik af sted og kom lidt efter tilbage med is til os alle. Det var nu også fult fortjent efter den lange varme dag i solen.

Dag 12

Dejligt solskin og en let vind fra sydvest.

Anne fik lov til at sove videre, mens jeg gik til bageren efter morgenbrød til os alle fire. Da jeg kom tilbage, sov Anne stadig, så jeg blev inviteret ombord Scherzo og budt på frisklavet kaffe og en lille en. Lidt senere vågnede Anne og kom også ombord på Scherzo, og fik morgenmad.

Da vi havde spist begyndte vi så småt at gøre klar til afgang. Tanken var at nå til Skarø, men vindstyrken og retningen taget i betragtning, var det måske lidt optimistisk. Vi kom på slæb efter Scherzo ud ad havnen, fik sat sejlene og så af sted med en 2-3 knob.

Ovre på Fynssiden stod der lidt mere vind og ud på eftermiddagen fik vi arbejdet os ind gennem Svendborgsund - selvfølgelig i modstrøm. Ved træskibsbroen ved det gule pakhuis gik vi helt ind til broen for at undgå strømmen så godt som muligt og for at få lidt bedre længde på krydsene. Netop som vi skulle til at vende ud ad igen kom Ærøfærgen halsende i fuld fart tæt rundt om hjørnet, så den først (for)sent blev synlig fra vores position. Nu lå vi så og kunne ikke komme til at vende, så det eneste der var at gøre, var at få slækket helt ud på sejlene i en fart og gøre en afstikker ind i træskibshavnen og lægge midlertidigt til ved en pæl, mens færgen passerede. – Endnu et eksempel på at færgeselskabet ikke overholder søvejsreglerne om at afpasse hastigheden efter forholdene, men blot kører på med fuld fart af hensyn til ”køreplanen”.

Vel ude af havnen igen krydsede vi videre hen mod broen, og vinden var nu så svag at vi kun lige kunne overvinde strømmen. Nu samlede der sig til nogle truende skyer og i løbet af et øjeblik begyndte det at tordne og regne kraftigt. På med olietøjet i en fart og da der også kom nogle kraftige pust rullede vi for en sikkerheds skyld genuaen ind. Det blev ved nogle få kraftige pust så døde vinden hen igen og efter en halv times tid stoppede regnen også. Vi rullede atter genuaen ud og nærmede os langsomt broen - ja på grund af modstrøm og for lidt vind og tordenbygen var vi ikke kommet længere. For at sejle gennem gennemsejlingsfaget, der jo ligger meget tæt på Tåsinge, måtte vi bruge 3 forsøg, idet vinden ved de første 2 forsøg, begge gange svigtede os, så strømmen tog os og førte os baglæns. Da vi endelig kom forbi broen fik vi igen lidt vind og nu gik det snart pænt forbi Iholm og inden længe sejlede vi i frisk vind mod vores mål, Skarø

Vores trængsler var dog ikke forbi endnu. Vi havde netop rullet genuaen ind og var ved at gøre klar til at anløbe havnen, da Skarøfærgen meldte sin ankomst. For ikke at ligge i vejen for færgen, sejlede vi i en bue godt nord om færgelejet. Det skulle vi ikke have gjort for pludselig hoppede båden et par gange og så stod vi ellers fast. En pejling ved stævnen viste ca. 1 m og ved agterspejlet godt 2 m. Alle forsøg på at dreje båden over på den modsatte halse ved at stage stævnen rundt og samtidigt at krænge båden med storsejlet var forgæves. Et par unge fyre i en motorbåd kom imidlertid ud af havnen på vej til Fåborg, og de ville da gerne lige trække os fri. Efter et par forsøg lykkedes det at få trukket os baglæns af grunden, men da var trossen også spændt som strengen på en flitsbue. Forklaringen på at vi sad så fast, er at vi jo havde lidt krængning på, da vi hoppede op på grunden, og da Juvels kølprofil går i en blød kurve og slutter med det dybeste punkt agter ved rorstævnen giver det alle muligheder for at komme godt op på grunden.

Mens vi lå der og rodede, kom Scherzo også frem, så det endte med, at vi kom i havn samtidigt og fik fortøjet langs kajen med Scherzo yderst. Klokken var nu blevet godt 19, så vi gik alle 4 i land i håb om, at der stadig var et sted, hvor vi kunne få lidt at spise. Det viste sig desværre at være en nitte, men vi fandt i stedet et sted, hvor de solgte hjemmelavet is efter en særlig opskrift, hvori der indgår birketræssaft. Vi kan varmt anbefale denne delikatesse. Herefter tilbage til bådene og i gang med at bikse lidt mad sammen, og så til køjs efter endnu en lang og begivenhedsrig dag.

Dag 13

Solskin og frisk vind fra vest. Sove længe og så til købmanden og gøre lidt indkøb. Dagens mål var Faldsled, men det hastede ikke med at komme af sted på kryds i den friske vind, så i stedet gik vi tur på øen. Jørgen og Signe gik en tur ud på revet og Anne og jeg gik en god tur ud på den sydøstlige del

af øen. Da vi kom tilbage, var det blevet frokosttid. Da vi havde spist blev vi enige om at tage af sted. Vinden så også ud til at have lagt sig lidt, men Vi satte nu alligevel et reb i storsejlet og skiftede fra genua til krydsfok. Da vi kom fri af Skarø viste det sig nu at vinden var aftaget mere end vi havde troet, så vi måtte til at rebe ud igen. Så stod menuen ellers på kryds forbi Avernakø, Lyø og Sønderhjørne og ind gennem Sønderfjorden til Faldsled , som vi nåede ved 20-tiden efter en dejlig sejlads i fin vind.

Scherzo med Jørgen og Signe i fuldt firspring på vej hjem mod Faldsled med Illumø i baggrunden.

Og så var den sommertur slut.

Carl Bisgaard

Sommerferietur til Stege i Nordisk Krydser Juvel | 01-01-2009